

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 22-12-2025
Αρ. πρωτ.: 357085

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 1460/26-11-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κυρ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Ο έλεγχος των αλιευτικών δραστηριοτήτων στα εθνικά ύδατα συνιστά εθνική υποχρέωση, στο πλαίσιο τήρησης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) της ΕΕ (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1380/2013), με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβάλουν στη μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα, και τελεί υπό το συντονισμό της Γενικής Δ/σης Αλιείας του ΥΠΑΑΤ. Η διενέργεια των εν λόγω ελέγχων αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ). Στους ελέγχους περιλαμβάνονται εκείνοι που πραγματοποιούνται κατόπιν διόπτευσης περιστατικών παράνομων, λαθραίων και άναρχων αλιευτικών δραστηριοτήτων (ΠΛΑ) από αλιευτικά σκάφη υπό τουρκική σημαία σε ελληνικά χωρικά ύδατα.

Οι συγκεκριμένοι έλεγχοι διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1005/2008 του Συμβουλίου και τον Κανονισμό 1010/2009 της Επιτροπής περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας. Επισημαίνεται ότι στην παράνομη αλιεία περιλαμβάνονται και οι αλιευτικές δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται από αλλοδαπά αλιευτικά σκάφη σε θαλάσσια ύδατα υπό τη δικαιοδοσία του παράκτιου κράτους, χωρίς την άδεια του εν λόγω κράτους.

Οι διοπτεύσεις αλιευτικών σκαφών τρίτων χωρών που επιδίδονται σε δραστηριότητες που ενδέχεται να θεωρηθούν ως ΠΛΑ αλιεία σε ελληνικά χωρικά ύδατα, πραγματοποιούνται από σκάφη της Ελληνικής Ακτοφυλακής και της FRONTEX. Σε όλες τις περιπτώσεις, τα τουρκικά σκάφη καλούνται να εγκαταλείψουν τα ελληνικά χωρικά ύδατα από τα τμήματα της Ελληνικής Ακτοφυλακής.

Οι σχετικές αναφορές των ελέγχων που πραγματοποιούνται επί αυτών των αλιευτικών σκαφών, περιλαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες για την αναγνώριση των αλιευτικών σκαφών που επιδίδονται με ΠΛΑ αλιεία, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 1005/2008 του Συμβουλίου, και θεωρούνται αποδεικτικά στοιχεία προς χρήση στο πλαίσιο της εφαρμογής των μηχανισμών χαρακτηρισμού σύμφωνα και επιβολής που προβλέπονται από τον προαναφερθέντα Κανονισμό (ΕΕ) 1005/2008.

Οι αναφορές διαβιβάζονται το συντομότερο δυνατόν και σε τακτά χρονικά διαστήματα από την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΝΑΝΠ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Αλιείας- DG MARE) για περαιτέρω ενέργειες. Κατόπιν επεξεργασίας του ανωτέρω υλικού τεκμηρίωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με τις αναφερόμενες παραπάνω συναρμόδιες ελληνικές αρχές, έχει ήδη αναλάβει πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω

διαδικασία τελεί υπό τον κεντρικό συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΞ και έχει τον χαρακτήρα του απόρρητου.

Για την αντιμετώπιση επί του πεδίου περιστατικών ΠΛΑ αλιείας από αλιευτικά σκάφη Τρίτων Χωρών εντός ελληνικών χωρικών υδάτων, δεν απαιτείται τροποποίηση του Άρθρου 33 του Αλιευτικού Κώδικα, δεδομένου ότι ισχύουν ήδη τα ακόλουθα σύμφωνα με σχετικές διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας :

Όταν αλιευτικό σκάφος Τρίτης Χώρας εντοπιστεί να αλιεύει παράνομα εντός των χωρικών υδάτων κράτους μέλους χωρίς άδεια και χωρίς να προσεγγίζει κάποιον λιμένα, οι άμεσες κατασταλτικές ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 περί καταπολέμησης της ΠΛΑ αλιείας είναι τα εξής άμεσα μέτρα επιβολής:

- Άμεση διακοπή των αλιευτικών δραστηριοτήτων.
- Υποχρεωτική κατεύθυνση του σκάφους σε καθορισμένο λιμένα για επιθεώρηση, ακόμα και αν δεν σκόπευε να εισέλθει.
- Κατάσχεση των αλιευτικών εργαλείων, των αλιευμάτων ή/και των προϊόντων που βρίσκονται επί του σκάφους.
- Προσωρινή ακινητοποίηση του σκάφους (δέσμευση).
- Επιβολή χρηματικής εγγύησης (π.χ. καταβολή εγγυοδοσίας).
- Έναρξη ανακριτικής διαδικασίας από το κράτος μέλος στα ύδατα του οποίου διαπράχθηκε η παράβαση.

Σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 42 του ανωτέρω Κανονισμού, η διενέργεια αλιείας από σκάφος χωρίς άδεια από το κράτος σημαίας ή το παράκτιο κράτος μέλος:

- Ορίζεται ως παράνομη, λαθραία και άναρχη (ΠΛΑ) αλιεία.
- Συνιστά σοβαρή παράβαση, γεγονός που ενεργοποιεί άμεσα τη διαδικασία κυρώσεων.

B. Η λειτουργία του Κέντρου Παρακολούθησης Αλιείας (ΚΠΑ), η διενέργεια ελέγχων των αλιευτικών σκαφών μέσω δορυφορικού συστήματος, η βεβαίωση των σχετικών παραβάσεων και η επιβολή των κυρώσεων σε συνέχεια των αντίστοιχων βεβαιώσεων αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ).

Το σύστημα δορυφορικής παρακολούθησης αλιευτικών σκαφών (VMS) καθορίζεται από το ενωσιακό πλαίσιο, κυρίως τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 (περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής) και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 404/2011. Στο πλαίσιο αυτό, θεσπίστηκε η υποχρέωση για τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν Κέντρα Παρακολούθησης Αλιείας (ΚΠΑ) και να αναπτύξουν το Σύστημα Παρακολούθησης Σκαφών (VMS).

Το υφιστάμενο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει θέματα υποχρεώσεων των κυβερνητών, όρους πρόσβασης σε απαγορευμένες περιοχές, διαδικασία βεβαίωσης παραβάσεων και επιβολής κυρώσεων, αποτελείται από δύο βασικές Υπουργικές Αποφάσεις (ΥΑ) του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

1. Την υπ' αριθ. 162252/8-1-2007 (ΦΕΚ Β' 86) Απόφαση.
2. Την υπ' αριθ. 176764/28-8-2009 (ΦΕΚ Β' 2064) Απόφαση, η οποία τροποποίησε την προηγούμενη.

Το Κέντρο Παρακολούθησης Αλιείας (ΚΠΑ) εδρεύει στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ), όπως ορίζεται ρητά στο άρθρο 46, παράγραφος 1 του ν. 4770/2021 (ΦΕΚ Α' 15).

Αρμοδιότητες Λιμενικού Σώματος (Λ.Σ.)/ΚΠΑ στον Έλεγχο και τις Κυρώσεις:

- Τα δεδομένα του δορυφορικού συστήματος παρακολούθησης αλιευτικών σκαφών (VMS) του ΥΝΑΝΠ αποτελούν υλικό για τη βεβαίωση της παράβασης της ισχύουσας Κοινοτικής και Εθνικής Αλιευτικής Νομοθεσίας.
- Το ΚΠΑ διαβιβάζει σημαντική διαταγή διαπίστωσης της παράβασης μαζί με το υλικό τεκμηρίωσης, στην κατά τόπο αρμόδια Λιμενική Αρχή για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιβολής των διοικητικών ποινών.

Όλα τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη με ελληνική σημαία, συνολικού μήκους άνω των 12 μέτρων, ή αυτά που φέρουν άδεια αλιείας συγκεκριμένων αλιευμάτων, ανεξαρτήτως

μήκους, υποχρεούνται στην τοποθέτηση της Δορυφορικής Συσκευής Καταγραφής Στίγματος (συσκευή VMS). Οι κυβερνήτες των υπόχρεων σκαφών οφείλουν να εξασφαλίζουν τη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία της συσκευής VMS και την ανάληψη των τηλεπικοινωνιών της με το Κ.Π.Α.. Απαγορεύεται η καταστροφή, βλάβη, διακοπή λειτουργίας ή η με κάθε τρόπο παρέμβαση στη συσκευή VMS, καθώς και η αλλοίωση των δεδομένων.

Σε περίπτωση εισόδου σε απαγορευμένη περιοχή λόγω ανάγκης, ο κυβερνήτης οφείλει να προβαίνει σε ημερολογιακή εγγραφή και να αναφέρει στην πλησιέστερη αρμόδια Λιμενική Αρχή τα πλήρη στοιχεία του σκάφους, τον χρόνο εισόδου, την αιτία και τον εκτιμώμενο χρόνο παραμονής/εξόδου. Η μη ενημέρωση της οικείας Λιμενικής Αρχής θεωρείται ως διενέργεια αλιείας και επισύρει τις προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις.

Κάθε παράβαση στοιχειοθετείται με ανάλογη εκτύπωση υλικού τεκμηρίωσης, του οποίου μπορεί να λαμβάνει γνώση ο παραβάτης. Σε περίπτωση που ο παραβάτης αμφισβητεί την ακρίβεια των μετρήσεων του υλικού τεκμηρίωσης, μπορεί να αιτείται από την Λιμενική Αρχή, στην τοπική αρμοδιότητα της οποίας τελέστηκε η παράβαση, την επαναμέτρηση με επιτόπια διαπίστωση.

Ειδικά για παραβάσεις που αφορούν αλιεία σε απαγορευμένη απόσταση ή/και βάθος, ο παραβάτης μπορεί να αιτηθεί την επαναμέτρηση με επιτόπια διαπίστωση, είτε από διατιθέμενο πλωτό μέσο της Υπηρεσίας, είτε, εναλλακτικά, από το αλιευτικό σκάφος με το οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση, παρουσία οργάνου της Λιμενικής Αρχής.

Η πρόβλεψη για περιθώριο ανοχής 500 μέτρων με βάση την πρόσφατη τροποποίηση του Κανονισμού 1224/2009, (Καν2842/2023) θα περιοριστεί δραστικά σύμφωνα με τον υπό έκδοση σχετικό Εφαρμοστικό Κανονισμό διότι οι σύγχρονες συσκευές δορυφορικού εντοπισμού παρέχουν πολύ μεγαλύτερη ακρίβεια και αξιοπιστία από το μέγιστο αποδεκτό σφάλμα των 500 μέτρων που αντιστοιχούσε στην περίπτωση βλάβης της παλαιότερης νομοθεσίας.

Η επιβολή προστίμων βασίζεται στην τεκμηρίωση του ακριβούς στίγματος που καταγράφεται από το ΚΠΑ, το οποίο παρέχεται από τις σύγχρονες, ακριβείς συσκευές VMS.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Κυρ. Βελόπουλο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού